

Mondd, szabad-e Istent játszani?

Simonné Prezenszki Erzsébet
levéltáros, levéltár-pedagógus

„Isten szólt: „A vizek teljenek meg élőlények sokaságával, az égen, a föld felett pedig röpködjenek madarak”.
Úgy is történt. [...] Isten megáldotta őket és így szólt: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a
tengerek vizét, s a madarak is szaporodjanak a földön.” [...]

Aztán szólt Isten: „Hozzon elő a föld élőlényeket fajuk szerint: háziállatokat, csúszómászókat és mezei vadakat
fajuk szerint.” [...] Isten újra szólt: „**Teremtsünk** embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá. Ők uralkodjanak
a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön
mozog.”

Isten **megteremtette** az embert, saját képmására, az Isten képmására **teremtette** őt, férfinek és nőnek
teremtette őket.

Isten megáldotta őket, Isten szólt hozzájuk: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet és
vonjátok uralmatok alá. Uralkodjatok a tenger halai, az ég madarai és minden állat fölött, amely a földön mozog.”

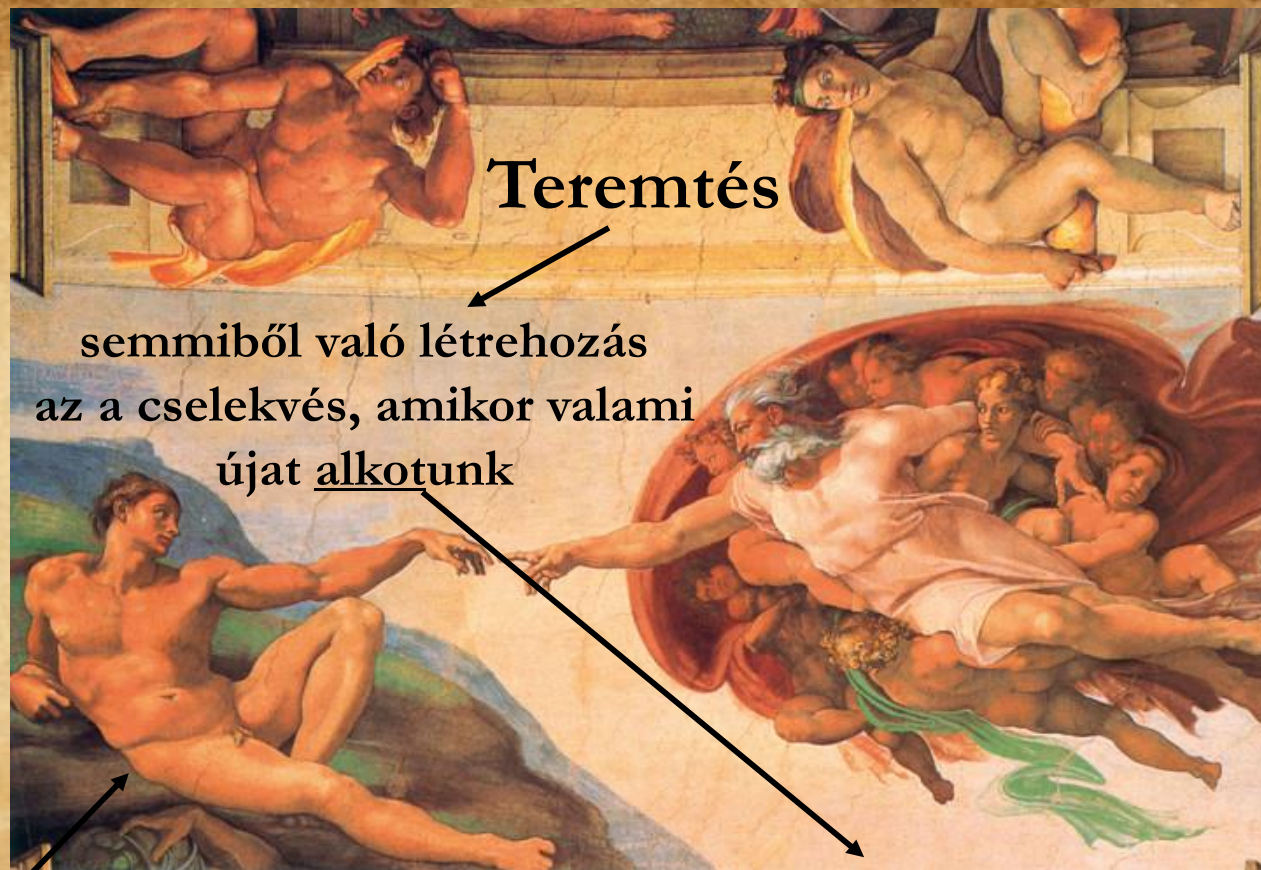
Azután ezt mondta Isten: „Nézzétek, nektek adok minden növényt az egész földön, amely magot terem, és
minden fát, amely magot rejtő gyümölcsöt érlel, hogy táplálékotok legyen.

A mező vadjainak, az ég madarainak s mindennek, ami a földön mozog és lélegzik, minden zöld növényt
táplálékul adok.” [...]

Így készült el a föld és az ég minden bennelevővel együtt.”

(Ter.1.21-2.1.)

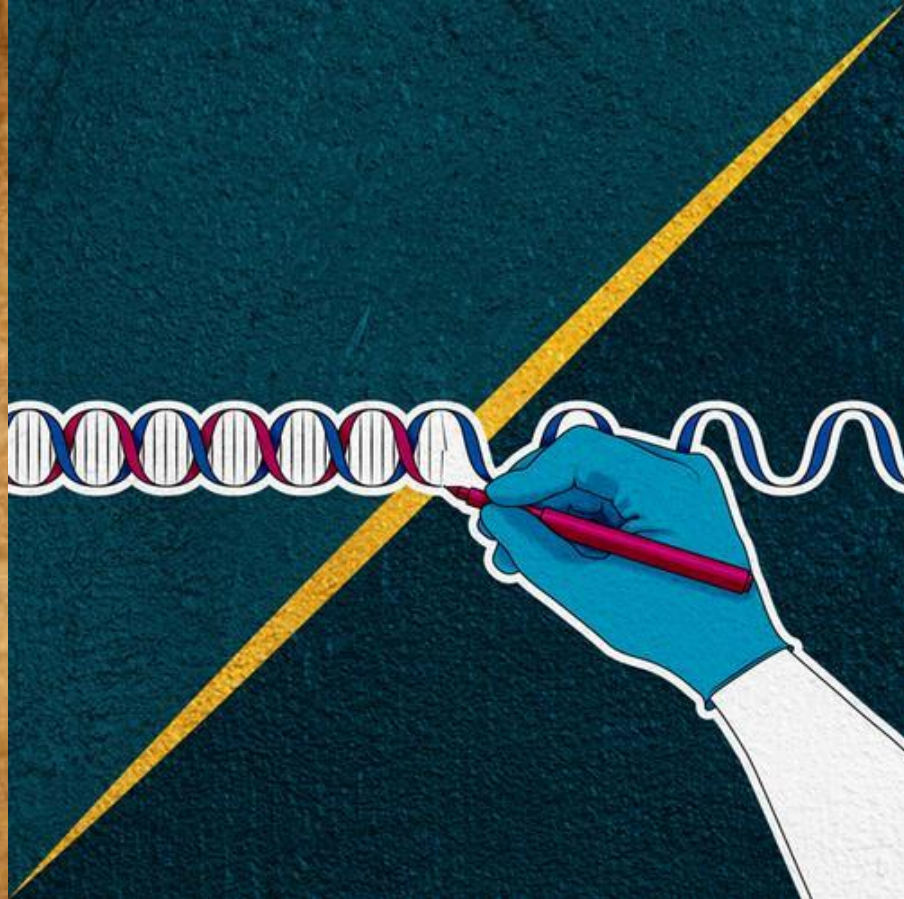
Teremtés

semmitől való létrehozás
az a cselekvés, amikor valami
újat alkotunk

A létrehozás pedig az, amikor egy dolgot megvalósítunk. Egy személy cselekvése, tevékenysége eredményeképpen megalkot, megcsinál egy addig nem létező alkotást, tárgyat, dolgot.

Az **alkotás** a teremtés folyamata; az a tevékenység, amikor új dolgot hozunk létre. A **létrehozott dolog** pedig az, amit újonnan teremtettek.

A Vatikán 2008-ban a globalizáció korához igazítva kiadta a hét főbűn aktualizált változatát. Ezek a következők: környezetszennyezés, gyermekek bántalmazása és pedofília, kábítószer-kereskedelem és kábítószerek használata, felebarátaink szegénységbe taszítása profitszerzés céljából, luxuscikkre való költés, az emberi gének manipulálása, prostitúció.

A globális környezeti problémákat a mindennapi életben, a saját bőrünkön is érzékeljük.

Bolygónk lakossága lassan eléri a fenntarthatatlan szintet. Olyan alapvető **források hiányára kell számítani**, mint az **ivóvíz**, az **élelmiszerek** és az **üzemanyagok**. A kevésbé fejlett és fejlődő országokban az utóbbi húsz-harminc évben végbement népességszaporulás feszegeti a határokat, értékesebbé teszi az amúgy is szűkös forrásokat.

A **termelés hatékonyságát** minden erővel fokozni kívánó gazdálkodók az **intenzív mezőgazdasági módszerek**, **kémiai anyagok**, **műtrágyák**, és **rovarirtók** felhasználásával kizsigerelik, **károsítják a környezetet**. A túlnépesedés maga is az egyik legfontosabb globális környezeti probléma lett napjainkra.

Genetikailag módosított élelmiszerek (GMO) minősül minden olyan termék, amely bármilyen formában tartalmaz genetikailag módosított szervezetet. Az eljárás során megváltoztathatják a növény vagy állat saját génállományát vagy idegen szervezettől is kaphat új géneket.

A világ első kereskedelmi forgalomban elérhető GMO terméke egy 1994-ben piacra dobott paradicsom volt. Ez sokkal lassabban puhult meg az érés alatt, mint a többi paradicsom.

Az egyik képen genetikai kísérlet eredményeként létrehozott **fluoreszkáló halakat** látsz, amelyeket díszállatként árusítanak. A másikon látható **szarvasmarhát a nagyobb húshozam kedvéért módosították genetikailag.**

Az orvostudomány és a biológia rendkívüli technikai fejlődése az 1960-as években radikálisan új erkölcsi kérdéseket vetett fel. Elérhetővé vált például a vesedialízis, a szervátültetés, a fogamzásgátló tabletta, létrejöttek az első intenzív osztályok, lehetővé vált a mesterséges gépi lélegeztetés. Van, ami mára ezek közül rutineljárássá vált.

Meddig szabad használni a technikát?

Dolly, egy nőstény birka volt, a világ első testi sejtből klónozott emlőse. Hat évet élt.

Módosítható-e az ember?

A genetikai manipulációk legszélsőségesebb formája az emberi klón.

EUGENIKA

„a jó születés tudománya”

A genetika fajelmélettel, emberi „fajnemesítéssel” összekapcsolódott, így a II. világháború utánra „szalonképtelenné” vált ága.

Darwin – A fajok eredete (1859)

Mendel – Az öröklődésről (1865)

} megváltoztatták az emberi
természetről kialakított addigi képet

A 19. században öröklődőnek tekintették az értelmi képességet, így a butaságot, valamint a bűnözői hajlamot, a betegségekre való fogékonyságot és az alkoholizmust is. A rosszabb körülmények között élő alsóbb néprétegeket rosszabb genetikai állományúnak feltételezték.

Az **eugenika tudományát** Darwin unokatestvére, **Francis Galton hozta létre 1883-ban**, aki **meggyőződéssel vallotta az emberi állomány javításának lehetőségét, szelektív átörökítéssel („nemesítéssel”)**. 1907-ben Nagy-Britanniában Galton vezetésével megalapították az Eugenika Társaságot, ami ma is működik Galton Intézet néven.

Németországban a 19-20. század fordulóján állandó téma volt a német faj egészségi állapota, ezért 1905-ben A. Ploetz megalapította a Fajegészségügyi Intézetet.

Az emberi fajnemesítéssel (eugenika) foglalkozó Lebensborn (Életforrás) Társaság 1935. december 12-én alakult. Kiötlője **Heinrich Himmler**, Hitler jobbkeze és az SS parancsnoka volt.

A terv a Harmadik Birodalom „árja jövőjét” és a csökkenő németországi születési ráta megállítását tűzte ki célul. Az embereket arra ösztönözték, hogy több gyermeket vállaljanak nem csak otthon, hanem a megszállt országokban is, főleg **Skandináviában**, mivel a leginkább **az ottani szőke, kék szemű északi gént tartották klasszikus árjának.**

A **Lebensborn-program** hat évvel létrehozása után, **1941 márciusában érkezett Norvégiába.** A megszálló katonákat hivatalosan arra bátorították, hogy gyermeket nemzzenek a helyi asszonyokkal. Biztosították őket, hogy a Birodalom gondoskodni fog a gyerekekről még akkor is, ha nem kívánják feleségül venni az anyákat, vagy már nők. A program fizette a szülés költségeit, az anya anyagi támogatást, ruhákat, babakocsit és kiságyat kapott. Feljegyezték, hogy a német katonák igen kis százaléka akarta feleségül venni és magával vinni Németországba a gyermeke anyját.

A megszállók szállodákat és villákat foglaltak le, ahol Lebensborn otthonokat rendeztek be, amelyekben több mint **8000 gyereket regisztráltak és láttak el számokkal.** A fiatal és befolyásolható norvég lányok számára ideális helyet jelentettek a szülésre, mivel a lehető legjobb kezelést kapták, és távol voltak a rosszálló tekintetektől.

A várandós nőknek azonban bizonyítaniuk kellett mind saját maguk, mind az apa árja mivoltát, és ha ez nem sikerült, nem vehettek részt a programban.

A megszülető gyermeket megtarthatták, vagy örökbe adhatták. Utóbbi esetben a gyámhatóság igyekezett árja szülőknél elhelyezni a gyermekeket. Azonban mindenképpen azt éreztették az anyákkal, hogy valamilyen magasabb feladatot látnak el; hozzájárulnak az új emberiség megszületéséhez. Az anyaotthonokban született gyermekek egy sajátos névadó ceremónián estek át, és a leginkább kitüntetett csecsemők keresztapja maga Himmler lett.

A norvég nők azonban általában nem tarthatták meg a gyermeküket, mert azokat németországi adoptálásra szánták. A háború után a Norvégiában maradt Lebensborn gyermekek sorsa keserűen alakult: az árvaházakban elhanyagolásnak, bántalmazásnak voltak kitéve.

A háború utáni időszakban igyekeztek a Lebensborn gyermekek elől eltitkolni az örökbefogadás tényét és a Lebensborn programhoz való kapcsolódást, mivel a családok nem akarták vállalni a náci múltat. Így a Lebensborn gyermekek nagy része nem is tud róla, hogyan kezdődött az élete, míg mások a valódi szülők kilétének kiderítésével küzdenek.

Sikerülhetett volna? Létre lehetett volna hozni egy szőke, kék szemű nemzetet egyesek meggyilkolásával és mások gyermekvállalásának ösztönzésével? **Valószínűleg igen, de ennek a német társadalom szempontjából kevés haszna lett volna. Az állampolgárok nem lettek volna se szorgalmasabbak, se becsületesebbek, se okosabbak. Egyszerűen csak mindenki szőke lett volna.**

Lebensborn anyaotthon belső tere

„Az emberi haladást a személyes kapcsolatokra és bizalomra épített nevelés, a társadalmi együttműködés, a természetes emberi értékek és jogok tisztelete, az emberi szabadság és méltóság feltételeinek megteremtése biztosítja. *Úgy tűnik, hogy mindehhez a genetikai rulettre is szükség van.* Teremtmények lévén nem vagyunk képesek arra, hogy sorsunkat teljesen mértékben a magunk kezében tartsuk. A bibliai tanítás szerint az ősbűnt éppen ennek megkísérlésével követtük el. Olyanok akartunk lenni, mint az Isten. (Ter. 3,22)”

(Dr. Somfai Béla)

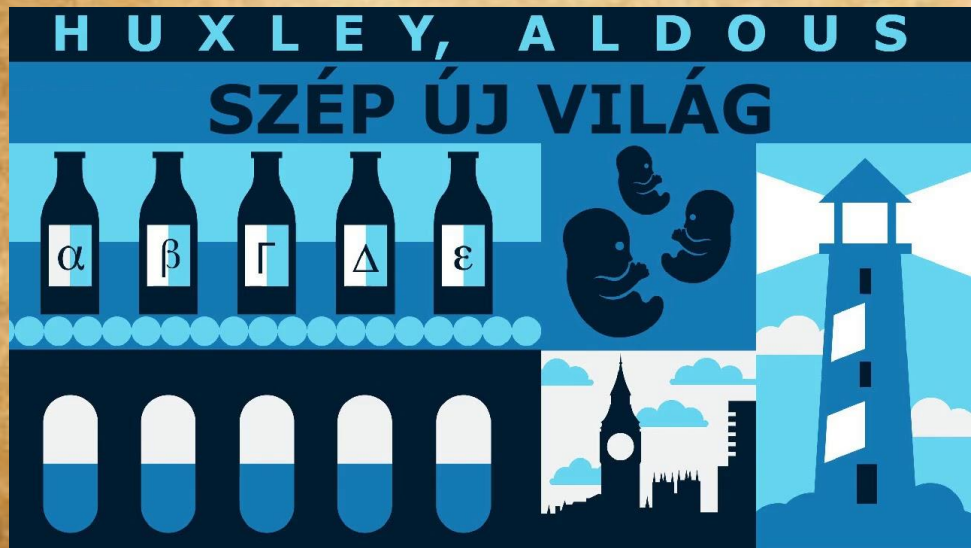

Backstage

Könyvajánló

Aldous Huxley: Szép új világ, Cartaphilus Kiadói
Kft. 2018. 317. oldal

„Tizennyolc tökéletesen egyforma, Gamma-zöld egyenruhás, göndör, gesztenyebarna hajú lány vizsgálta meg az összeszerelt gépeket, melyeket aztán harmincnégy kurta lábú, balkezes, Delta-mínusz férfi ládába pakolt, és végül hatvanhárom kék szemű, lencsőke és szeplős féldióta Epsilon az odakint várakozó teherautókra és kamionokra rakott.

- Ó, szép új világ... – a Vadember azon kapta magát, hogy Miranda szavait ismétli újra meg újra, mintha csak az emlékezete akarna gonosz tréfát űzni vele.
- Ó, szép új világ, melyet ily emberek laknak.”

Köszönöm, hogy megnéztél!

Teszteld a tudásod egy párkereső játékban! 😊

Kattints a linkre!

<https://wordwall.net/play/13056/072/840>